

A PÁLINKA JÖVEDÉKI ADÓJA

- Kötelezettségszegési eljárást az Európai Bíróság indíthat valamely EU tagállam ellen.
- A Bíróság megalapítása (1953) óta 18 815 ügyet tárgyalt.
- Magyarország ellen a csatlakozás óta 14 kötelezettségszegési eljárást indított a Bizottság.
- A Bíróság öt esetben hozott elmarasztaló ítéletet Magyarországgal szemben, ezek közül az utolsó a pálinkára vonatkozó jövedéki adó ügye.
- A pálinkára vonatkozó Bírósági ítélet lényege, hogy az adómentes pálinka-előállítás – a jövedéki adótörvényben meghatározott feltételekkel – sérti az uniós jogot.
- Magyarország az alkoholfogyasztás mértéke, valamint az alkohol okozta halálozások tekintetében egyaránt az első öt helyen szerepel az európai országok között.
- Hivatalos adat nem áll rendelkezésre a házi pálinkafőzésről.

A pálinkára vonatkozó, új jövedéki adószabályozást az Országgyűléshez benyújtott [T/1705](#) számú törvényjavaslat az egyes adótörvények és azokkal összefüggő más törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról címmel tárgyalja a törvényjavaslat 10. pontjában, különös tekintettel a 78–80.§-ra.

A pálinkára vonatkozó törvénymódosítás az Európai Bíróság által a pálinkafőzés jövedékiadó-mentességének kérdésében – az Európai Bíróság által indított **C-115/13. számú kötelezettségszegési eljárás** végeredményeként – hozott ítélete miatt vált szükségessé.

A C-115/13. SZ. EURÓPAI BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS ELŐZMÉNYE

A [2010. évi XC. törvény](#) módosította a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának szabályairól szóló [2003. évi CXXVII. törvényt](#). Az adómentes jövedéki termékekről rendelkező 9.§ (3) bekezdése értelmében: „Adómentes a magánfőzdeben a magánfőző által évente legfeljebb 50 liter mennyiségben előállított párlat (63.§ (2) bekezdés 1. pont), feltéve hogy az a háztartásban való személyes fogyasztásra szolgál.” A bérfőzésekre vonatkozóan a 64.§ (3) bekezdése előírja továbbá, hogy egy naptári évben egy bérfőzető által hozott alapanyagból a bérfőzés keretében előállított szesz adójának értéke legfeljebb 50 liter mennyiségig 0 forint.

Az ügyben több levélváltás történt a Bizottság és Magyarország között 2010-2012-ben. Ezt követően a Bizottság először felszólító levelet, majd indoklással ellátott véleményt bocsátott ki. Ebben emlékeztetett arra, hogy az alkoholtartalmú italok jövedéki adóját uniós jogszabály (a [92/83/EGK](#) irányelv) harmonizálja. Az irányelv alapján Magyarország a szeszfőzdeben előállított, személyes fogyasztásra szánt pálinkára irányadó jövedékiadó-mértéket 50%-kal csökkentheti évi 50 liter mennyiségig. A Magyarország által biztosított adómentesség meghaladja az uniós szabályozás által lehetővé tett mértéket.

Az Európai Bizottság felszólította Magyarországot, hogy módosítsa a jogszabályt, és szüntesse meg a jövedéki adó mentességet. Magyarország továbbra is vitatta az uniós jog megsértését.

Ezt követően, 2013 tavaszán határozott úgy a Bizottság, hogy keresetet nyújt be az Európai Unió Bíróságához (Bíróság).

A KERESÉT

A Bizottság szerint a jövedéki adóról szóló törvény 63.§-ának (2) bekezdése szerinti párlat a [92/83 irányelv](#) 20. cikkében említett „etilalkohol” fogalma alá tartozik, és mint ilyen adóköteles.

Magyarország érvelése szerint hazánkban a „pálinka” előállításának történelmi hagyományai okán, mely a magyar kulturális örökség szerves része, lehetősége van jövedéki adómentesség megadására a belső piaci verseny torzítása nélkül (hiszen a kis mennyiségű párlatok a háztartások személyes fogyasztását szolgálják), éppen a 92/83 irányelv preambulumára és az alkohol témára vonatkozó Ecofin Tanács 1992. július 27-i ülésnapjára hivatkozva.

A BÍRÓSÁG ÁLLÁSPONTJA ÉS AZ ÍTÉLET

A Bíróság álláspontja, hogy „a 92/83 irányelvnek a [92/84 irányelv](#) 3. cikkével összefüggésben értelmezett 19-21. cikke az etilalkoholok jövedéki adójának minimumértékét határozza meg.” A 92/83 irányelv 22. cikk (7) bekezdése kivételt enged meg Magyarország esetében az adó mértékére vonatkozóan, amely így a **nemzeti jövedékiadó-mérték 50%-ánál nem alacsonyabb kedvezményes jövedékiadó-mérték alkalmazható:**

- éves szinten 10 hektoliternél több etilalkoholt előállító gyümölcsstermesztők rendelkezésére álló szeszfőzdekből;
- gyümölcsstermelő háztartásonként, kizárólag személyes fogyasztásra és éves szinten maximum 50 liter gyümölcsszeszig.

Magyarország hivatkozása az irányelv preambulumára és az Ecofin-jegyzőkönyvre az ügyben nem bírnak jogi kötőerővel.

Az **ítélet** a fentiekre hivatkozva megállapítja, hogy **Magyarország nem teljesítette maradéktalanul uniós kötelezettségeit.**

MAGYAR KÖTELEZETTSÉGSZEGÉSI ELJÁRÁSI ÜGYEK A BÍRÓSÁGON

Kötelezettségszegési eljárást az Európai Bizottság indíthat egy EU-s tagállammal szemben, ha véleménye szerint az „*valamely uniós jogszabályt (irányelvet) nem ültetett át a megszabott határidőben a nemzeti jogba, vagy átültette, de tartalmilag nem megfelelően, végül pedig átültette, ... de a tényleges helyzet vagy gyakorlat nem felel meg ezeknek a szabályoknak, így uniós jogba ütközik.*” (Juhász, 2014)

Magyarország ellen 2004. május 1-jétől 2014. június 30-ig bezárólag a Bizottság 14 kötelezettségszegési eljárást indított. Az eljárás alatt a Bizottság 8 esetben visszavonta a keresetet, míg 6 esetben a Bíróság ítéletet hirdetett. Ebből 1 esetben a Bizottság keresetét elutasította a Bíróság, míg 5 alkalommal Magyarországra nézve elmarasztaló ítéletet hozott (ebből kettőt 2014-ben). Ez történt 2014. április 10-én a C-115/13. sz. Pálinkára vonatkozó jövedéki adó ügyben is.

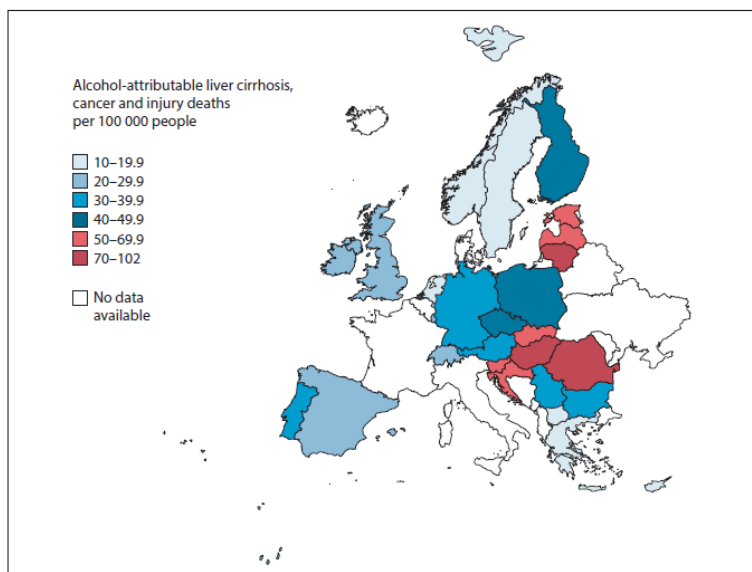
Visegrádi országok ellen indított kötelezettségszegési eljárások (2004-2013)			
Ország	Ügyek száma	Elmarasztaló ítélet	Elutasított kereset
Cseh Köztársaság	27	16	2
Lengyelország	67	23	3
Magyarország	14	3	1
Szlovákia	13	4	2

Forrás: Juhász, Infoszolg

Magyarország a 2013 végéig meghozott számára elmarasztaló Bírósági ítéleteket végrehajtotta, így a Bizottság újabb eljárást nem kezdeményezett és pénzügyi bírság kiszabására sem került sor.

ALKOHOLFOGYASZTÁS ÉS -ELŐÁLLÍTÁS

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) Európai Regionális Irodájának (Iroda) [2013-as jelentése](#) szerint az EU tagállamok és tagjelöltek (35 vizsgált ország) között kilencben – köztük Magyarországon – **nincs elfogadott alkohol stratégia**. A vizsgált országok közül hazánkban, Romániában és a balti államokban az alkohol okozta májcirrózis, rák és baleseti halálozás a legmagasabb.

Alkohol okozta halálozások száma, 100.000 lakosra

Forrás: [WHO 2013](#)

Az Iroda [2012-es jelentése](#) szerint a májcirrózishoz köthető **magas halálozás egyik oka** az érintett országokban – köztük Magyarországon – **a nem regisztrált alkohol** (házi előállítású, illetve csempészett alkohol) viszonylag magas aránya, illetve annak magas alkoholtartalma.

A jelentésben közölt 2009-es adatok szerint a Cseh Köztársaság, Románia, Szlovénia és Szlovákia után **hazánk az ötödik az alkoholfogyasztási ranglistán**. Ekkor 14,15 liter volt egy főre eső alkohol-fogyasztás, míg a nem regisztrált fogyasztást további 2,5 literre becsülték, amellyel a hatodik helyet foglaltunk el a vizsgált 35 európai ország körében.

A kereskedelmi célra előállított alkoholmenyiség Magyarországon 2010 óta azonos érték, 15 millió hektoliter fok.

Kereskedelmi célra Magyarországon előállított alkohol	
Év	Mennyiség (millió hektoliter fok)
2009	18,5-19
2010	15
2011	15
2012	15

Megjegyzés: 1 hektoliterfok = 2 liter 50 fokos pálinka
Forrás: Gazdasági Rádió, Infoszolg

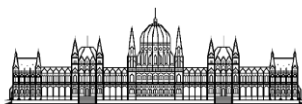
A Központosított Jövedéki Informatikai Rendszer adatai alapján az Adó Online szakportál az alábbi [adatokat közölte](#) a **magyarországi pálinkafőzéshez kapcsolódó adózási körképében**, 2012-ben:

- a szeszipar 2011-ben 15,6 millió hektoliterfok alkoholt állított elő, amelyből a pálinka 45 százalékos arányt képviselt;
- ebből kereskedelmi főzésű 850 ezer, míg a bérfőzésű 6,174 millió hektoliterfok volt;
- ez 50 százalékos pálinka tekintetében több mint 12 millió liter adó- és járulégmentesen előállított pálinkát jelent, amit a bérfőzők magánszemélyeknek gyártottak;
- a bérfőzésből származó jövedéki adó a 2009-ben tapasztalható 8 milliárd forintról, 2010-ben 2,8 milliárd, 2012-ben 15 millió forintra csökkent;
- a házi körülmények között főzött pálinka mennyiségét nem lehet megbecsülni, mert sem a főzést, sem a pálinkafőző berendezést nem kell bejelenteni;
- a NAV a házi pálinkák jogellenes forgalomba kerülését vizsgálva 2010-ben 11, míg 2011-ben 31 százalékban találtak jogsértést;
- a feltételezhetően feketén kereskedelmi forgalomba került több millió liter pálinka a legális szeszipari szereplőknek komoly konkurenciát jelent.

Források:

- Az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedéki adója szerkezetének összehangolásáról szóló [92/83/EGK tanácsi irányelv](#)
- On the approximation of the rates of excise duty on alcohol and alcoholic beverages – [92/84/EGK tanácsi irányelv](#)
- A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló [2003. évi CXXVII. törvény](#)
- Egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló [2010. évi XC. törvény](#)
- [Pálinkára vonatkozó jövedéki adó ügy Bírósági ítélete](#) – Európai Unió Bírósága, 2014. április 10.
- Döntött a Bíróság: vége az adómentes pálinkafőzésnek – [Gazdasági Rádió, 2014. április 10.](#)
- Döntött az EU a magyar pálinkafőzésről – [Ügyvédvilág.hu, 2014. április 14.](#)
- Ömlik a feketepálinka a kocsmákba – [Adó Online, 2012. augusztus 13.](#)
- Juhász Endre: Magyarország és az Európai Unió Bírósága – Közgazdasági Szemle, 2014. április, 373-390. o.
- Várnay Ernő – Papp Mónika: Az Európai Unió joga – X. fejezet A Bíróság eljárása – Complex, Budapest, 2010. , 515-539. o.

Készítette: Dési György
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

ORSZÁGGYŰLÉS HIVATALA KKI

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Tel.: (1) 441-4529; (1) 441-6486

Az információs jegyzet az országgyűlési képviselők tájékoztatása céljából készült.
A dokumentum az összeállítás elkészültének időpontjában fennálló aktuális helyzetet mutatja be.
Az információs jegyzet szerzői jogvédelem alatt áll.